

RAADSINFORMATIEBRIEF

14R.00376

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 4 september 2014

Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster

Portefeuille(s) : Participatie, Werk en Inkomen

Contactpersoon : G. Kraaijkamp

Tel.nr. : 0620094919

E-mailadres : kraaijkamp.g@woerden.nl

Onderwerp:

Concept beleidsuitgangspunten 2015 Participatie Werk & Inkomen (visiedocument)

Kennisnemen van:

Het als bijlage opgenomen visiedocument met de titel Concept beleidsuitgangspunten 2015 Participatie Werk & Inkomen (14i.02591).

Inleiding:

Net voor het reces heeft het college het visiedocument met bovenstaande titel besproken. Dit is gebeurd in het kader van het proces dat moet leiden tot een visie van de raad op het terrein van participatie, werk & inkomen. Die visie is vervolgens het kader voor overeen te komen DVO's en het opstellen van verordeningen en beleidsregels door Ferm Werk.

De visie van de raad wordt opgenomen in het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2014 – 2016 zoals dat in ontwikkeling is en in de maand oktober met de raad wordt besproken. Dan wordt het bijgevoegde concept (aangepast naar aanleiding van de discussie met de raad) opgenomen als bijlage van het Integraal Beleidsplan.

Het bijgevoegde concept is intussen ter kennis van Ferm Werk gesteld om hen in de gelegenheid te stellen de inhoud te gebruiken bij het opstellen van verordeningen in het kader van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.

Kernboodschap:

In het concept visiedocument dat het college heeft besproken wordt informatie verstrekt over de implicaties van het in werking treden van de Participatiewet per 1 januari 2015. Zoals bekend gaat dit tevens gepaard met de aanscherping van de Wet Werk en Bijstand. Over deze implicaties is de raad eerder op verschillende momenten geïnformeerd.

In het visiedocument is een aantal doelstellingen en te bereiken resultaten opgenomen dat is gerelateerd aan de opvattingen van het college over de transformatie van het sociaal domein. Uitgangspunten van beleid zijn in overeenstemming met hetgeen eerder met de raad is besproken in het kader van de consultatieversie van het Integraal Beleidsplan.

In het bijgevoegde concept visiedocument zijn doelstellingen, beoogde resultaten en uitgangspunten van beleid vertaald naar meer specifieke opvattingen die verder kunnen worden geconcretiseerd in bedoelde verordeningen en beleidsregels, maar ook in de dienstverleningsovereenkomst 2015 en de inzet van financiële middelen in 2015. Dit laatste is een interactief proces met Ferm Werk.

Vervolg:

Bijgaand concept visiedocument is inmiddels ter kennis van Ferm Werk gebracht. Na discussie met de raad zal het document overeenkomstig de opvattingen van de raad worden aangepast en wordt de inhoud opgenomen als bijlage van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2014-2016 dat in oktober met de raad wordt besproken.

Bijlagen:

1. 14i.02591: Concept beleidsuitgangspunten 2015 Participatie Werk & Inkomen (visiedocument)
-

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Inleiding

Per 1 januari 2015 wordt een aantal wetwijzigingen van kracht op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen. De wetwijzigingen gaan gepaard met een samenvoeging van verschillende wetten in de nieuwe Participatiewet. Daarmee ontstaat één samenhangend wettelijke kader met betrekking tot de inkomensondersteuning en ondersteuning bij re-integratie van inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd worden de verantwoordelijkheden van lokale overheden op dit terrein uitgebreid.

Sinds 1 januari 2014 is Ferm Werk de uitvoeringsorganisatie op het gebied van Participatie, Werk & Inkomen voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Oudewater en Woerden. Vrijwel alle gemeentelijke taken op dit terrein worden door Ferm Werk uitgevoerd binnen de kaders van jaarlijks vastgestelde doelstellingen die zijn neergelegd in (bijlage 2 van) de Dienstverleningsovereenkomst en de financiële kaders overeenkomstig de regels opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling.

De invoering van de Participatiewet brengt met zich mee dat op gemeentelijk niveau meer en gedeeltelijk nieuwe beleidskeuzes moeten worden gemaakt. Die keuzes zijn opgenomen in deze nota en vormen belangrijke input voor de DVO 2015, voor de verordeningen en beleidsregels die door Ferm Werk zullen worden opgesteld en voor de uitvoering van taken door Ferm Werk in 2015.

De beleidskeuzes op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen staan niet op zichzelf. De invoering van de Participatiewet en de uitbreiding van gemeentelijke taken is onderdeel van een algehele transformatie van het sociale domein. De onderdelen van die transformatie worden door de gemeente integraal benaderd. In die zin vormen deze beleidsuitgangspunten onderdeel van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2016.

Hoofdlijnen van de Participatiewet

De Participatiewet is inmiddels aangenomen door de Tweede Kamer en Eerste Kamer. De Wet treedt volgens planning per 1 januari 2015 in werking.

De nieuwe Wet gaat over de ondersteuning van inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt; inwoners die niet, of nog niet, zelfstandig in staat zijn betaald werk te vinden. De Wet regelt dat de gemeente aan die personen inkomensondersteuning biedt. En dat deze inwoners ondersteuning (kunnen) krijgen bij het vinden van een betaalde baan of vrijwilligerswerk. Daarnaast worden wijzigingen doorgevoerd in de Wet Werk en Bijstand met het doel de regelgeving een meer activerend karakter te geven. Ook wordt de 'kostendelersnorm' ingevoerd die bepaalt dat naarmate meer mensen met een uitkering in één huis wonen, iedere afzonderlijke uitkeringsgerechtigde een lagere uitkering ontvangt.

Huidige gemeentelijke taken

Gemeenten hebben op dit moment een aantal wettelijke taken op het vlak van inkomensondersteuning en de re-integratie van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Daarnaast is de gemeente ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ) en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ). De uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en de Wet Sociale Werkvoorziening brengt met zich mee dat de gemeente een taak heeft in het ondersteunen en begeleiden van inwoners naar zo regulier mogelijk betaald werk.

Nieuwe taken

De Participatiewet vervangt de WWB en WSW per 1 januari 2015. De nieuwe Wet maakt geen onderscheid meer tussen inwoners met een (fysieke, verstandelijke of psychische) arbeidsbeperking en inwoners die (langdurige) werkloos zijn. Iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een baan (al dan niet betaald), moet die kunnen krijgen.

Wij realiseren ons dat het succes van de Participatiewet staat of valt bij het beschikbaar zijn van voldoende banen bij reguliere werkgevers. Wij zullen dat op verschillende manieren stimuleren. Ferm Werk heeft uitdrukkelijk de taak in contact te zijn met het lokale bedrijfsleven en hen te adviseren over en te ondersteunen bij het bewust creëren van vacatures die geschikt zijn voor de doelgroep van de Participatiewet.

Wat betreft de groepen inwoners die te maken krijgen met de Participatiewet moet onderscheid worden gemaakt tussen bestaande groepen en 'nieuwkomers'. Voor de bestaande groepen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt gaat per 1 januari 2015 het volgende gelden:

- Personen met een WSW-indicatie die een dienstverband hebben bij een WSW-bedrijf (Ferm Werk voorheen De Sluis of een ander WSW-bedrijf) behouden dat dienstverband en de daarmee verbonden rechtspositie en arbeidsvoorwaarden
- Personen met een Wajong-uitkering behouden die uitkering¹. Het UWV blijft deze mensen ondersteunen bij het vinden van een zo regulier mogelijke betaalde baan eventueel onder aangepaste omstandigheden
- Inwoners met een bijstandsuitkering blijven verplicht mee te werken aan trajecten met het oog op het verwerven van werk waarmee zij in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Aan die verplichting zijn voorschriften en sancties verbonden die met de invoering van de Participatiewet worden aangescherpt. De gemeente krijgt meer mogelijkheden af te dwingen dat betrokken inwoners aan re-integratietrajecten meewerken
- Daarnaast kan de gemeente inwoners met een bijstandsuitkering verplichten tot "onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden"; de zogeheten tegenprestatie.

Met 'nieuwkomers' bedoelen we hier inwoners die niet in staat zijn zelfstandig werk te vinden waarmee zij het wettelijk minimum loon (WML) kunnen verdienen. De gemeente heeft de taak deze inwoners te ondersteunen bij het bevorderen van de arbeidsparticipatie. Daarvoor kunnen verschillende instrumenten worden inzetten waarvan de belangrijkste zijn loonkostensubsidie en het bieden van aangepaste werkplekken ('nieuw beschut werk').

Tot de 'nieuwkomers' behoren verschillende groepen:

- Nuggers (niet uitkeringsgerechtigden): personen die geen recht hebben op een bijstandsuitkering op grond van hun persoonlijke omstandigheden (een partner met inkomen of een vermogen). De gemeente is dan niet verantwoordelijk voor inkomensondersteuning maar op verzoek wel voor de ondersteuning bij arbeidsinschakeling
- Personen met een arbeidsbeperking die er toe leidt dat zij niet in staat zijn het wettelijk minimum loon te verdienen (het kan gaan om een fysieke, verstandelijke of psychische beperking al dan niet in combinatie met een medische urenbeperking). De gemeente draagt verantwoordelijkheid om deze inwoners te laten participeren "naar vermogen".
- Schoolverlaters zonder startkwalificatie. In veel gevallen gaat het hierbij om jongeren met een arbeidsbeperking die voorheen in aanmerking kwamen voor een Wajonguitkering en voor begeleiding vanuit het UWV. Na 1 januari 2015 zijn zij aangewezen op een bijstandsuitkering en op ondersteuning vanuit de gemeente

De wijzigingen in de wetgeving zullen als gevolg hebben dat de volgende vormen van 'werk' (kunnen) ontstaan voor verschillende groepen inwoners:

- Betaald werk bij een reguliere werkgever;
- Betaald werk bij een reguliere werkgever waarbij de laatste loonkostensubsidie ontvangt ter compensatie van de lagere productiviteit van de werknemer als gevolg van een arbeidsbeperking;
- Betaald werk waarbij de inwoner in dienst is van Ferm Werk en (groepsgewijs dan wel individueel) wordt gedetacheerd naar een reguliere werkgever;
- Betaald werk onder aangepaste omstandigheden binnen het beschutte gedeelte dat Ferm Werk in stand houdt of bij een werkgever die bedoelde aangepaste omstandigheden kan bieden;
- Tijdelijk werk bij een reguliere werkgever of Ferm Werk waarbij de inwoner gedurende een bepaalde periode werkt met behoud van uitkering. Dit kan plaatsvinden in het kader van een re-integratietraject waarbij sprake is van een trajectplan;
- Vrijwilligerswerk al dan niet als een vorm van tegenprestatie voor het ontvangen van een uitkering;
- Een vorm van arbeidsmatige dagbesteding.

¹ Per 1 januari 2018 wordt de hoogte van de uitkering aangepast aan de persoonlijke situatie. Indien sprake is van arbeidsvermogen wordt de uitkering naar beneden bijgesteld tot bijstandsniveau.

Uitgangspunten van beleid

Beoogde maatschappelijke effecten

In relatie tot de doelstellingen van de integrale transformatie van het sociale domein streven wij naar de volgende maatschappelijke effecten

- Een vitale samenleving met een vitale economie waarbij het bedrijfsleven zich medeverantwoordelijk weet voor de samenleving en de participatie van inwoners. Een inclusieve samenleving en een inclusieve arbeidsmarkt waarin het normaal is dat inwoners in staat worden gesteld om mee te doen naar vermogen
- Alle inwoners van de gemeente participeren naar vermogen in de samenleving en ontlenen aan een zinvolle dagbesteding eigenwaarde. De structuur die deze dagbesteding biedt, helpt voorkomen dat inwoners een beroep (moeten) doen op (specialistische) ondersteuning
- Alle inwoners dragen naar vermogen bij aan het functioneren van de samenleving waardoor welzijn en welvaart voor alle leden van de samenleving wordt bevorderd. Op die wijze geven inwoners invulling aan solidariteit met mede-inwoners van de wijk en de stad
- Inwoners nemen hun eigen verantwoordelijkheid en voorzien (voor zover mogelijk) in het eigen levensonderhoud. Inkomensondersteuning door de overheid is als voorziening een laatste redmiddel.

Te behalen resultaten

Met het hier beschreven beleid beogen we de volgende resultaten die bij dragen aan de genoemde maatschappelijke effecten. De te behalen resultaten worden hieronder weergegeven in vrij algemene bewoordingen. Zij vormen de input voor de op te stellen dienstverleningsovereenkomst met de uitvoeringsorganisatie (DVO 2015) en zullen in dat kader en in overleg met Ferm Werk worden geconcretiseerd en van specifieke normen worden voorzien.

Resultaten met betrekking tot verstrekkingen uitkeringen levensonderhoud en inkomensondersteunende regelingen

- WoerdenWijzer is bij inwoners bekend als de integrale toegang tot het sociale domein. Aanvragen tot inkomensondersteuning worden normaliter aan WoerdenWijzer gericht al waar wordt onderzocht of sprake is van meervoudige en/of complexe problematiek. Is dat niet geval dan wordt doorverwezen naar Ferm Werk; is dat wel het geval dan wordt een sociaal makelaar ingeschakeld. Ferm Werk draagt zorg voor adequate informatieverstrekking aan WoerdenWijzer. Indien nodig voert de sociaal makelaar de regie bij de ondersteuning, Hij./zij heeft in dat geval een doorslaggevende stem bij verschil van mening over de aanpak
- Inwoners die een beroep doen op een uitkering levensonderhoud ontvangen deze uitkering indien zij voldoen aan de wettelijke regelgeving daaromtrent. Het totaal aan verstrekte uitkeringen blijft binnen het budget dat daarvoor door het Rijk ter beschikking wordt gesteld (het BUIG-budget)
- Het proces van aanvraag uitkering tot verstrekking uitkering is transparant en gebonden aan termijnen. Het percentage afgehandelde aanvragen binnen een bepaalde termijn is minimaal het percentage over het voorafgaande jaar
- Bij het verstrekken (en eventueel aanpassen) van uitkeringen wordt getoetst op rechtmatigheid waarbij persoonlijke omstandigheden in ogenschouw worden genomen. Fraude wordt effectief bestreden en ten onrechte verstrekte uitkeringen worden teruggevorderd.

Resultaten met betrekking tot re-integratieactiviteiten

- Er bestaat optimaal inzicht in de samenstelling en kenmerken van verschillende relevante doelgroepen. Re-integratieactiviteiten zijn daarop afgestemd waarbij de aandacht evenwichtig is verdeeld over inwoners met een kleine, een middelgrote en grote afstand tot de arbeidsmarkt (vergeleek de indeling van personen op de participatiemarkt)
- Re-integratietrajecten zijn optimaal afgestemd op de persoon. De trajecten bieden maatwerk waarbij rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden maar waarbij ook gebruik wordt gemaakt van het opleggen van verplichtingen die de Wet mogelijk maakt
- Gestreefd wordt naar een zo hoog mogelijke uitstroom naar zo regulier mogelijk werk. Uitstroom naar betaald werk (eventueel met loonkostensubsidie) is minimaal even hoog als in het voorafgaande jaar

- Inhoud en duur van de trajecten zijn overeenkomstig wettelijke bepalingen. Er worden geen trajecten afgesloten zonder dat een concreet resultaat is behaald (uitstroom naar werk, uitstroom naar opleiding, uitstroom naar sociale activering/vrijwilligerswerk).

Voorwaardelijke resultaten

- Gedurende 2015 ontstaat maximale transparantie wat betreft de inzet van middelen waarbij het uitgangspunt is dat de budgetten die de gemeente krijgt in het kader van de Participatiewet ter beschikking worden gesteld aan Ferm Werk. Indien de gemeente ook in 2015 extra middelen inzet ten behoeve van participatie zal de besteding van die middelen in overleg met Ferm Werk plaatsvinden. Eventueel vindt uitvoering van extra activiteiten plaats in het kader van aanvullende dienstverlening door Ferm Werk
- In de eerste helft van 2015 wordt gerealiseerd dat de planning & control cyclus van enerzijds gemeente en anderzijds Ferm Werk op elkaar zijn afgestemd. Onderdeel daarvan zijn nadere afspraken over de inhoud van de DVO (de kpi's in bijlage 2) en wijze waarop inhoudelijk en financieel wordt gerapporteerd aan de deelnemende gemeenten (college en raad). Bij de DVO en bij de rapportage gelden de volgende uitgangspunten
  - een beperkt aantal scherp geformuleerde prestatie-indicatoren die betrekking hebben op de output van processen binnen Ferm Werk waarbij onderscheid naar doelgroep herkenbaar is
  - formele inhoudelijke en financiële rapportage tegelijkertijd aan colleges en raden zo spoedig mogelijk na afronding van een kwartaal doch ten minste binnen twee maanden na afronding van het kwartaal
  - informele rapportage (ambtelijk en bestuurlijk) zodra sprake is van een substantiële afwijking van overeengekomen inhoudelijke en financiële prestatienormen
- Regionaal wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van een regionaal werkbedrijf zoals dat in de Participatiewet wordt voorgeschreven. Daarbij gaat het om een samenwerkingsverband waarbij afspraken bestaan over relevante items zoals toegang tot garantiebanen, inzet van loonkosten-subsidie en bijvoorbeeld de werkgeversdienstverlening. De doorontwikkeling is in eerste instantie een taak van Ferm Werk maar daar waar het beleidskeuzes betreft dient de gemeente betrokken te zijn. Wij vinden het verder van groot belang dat bij de genoemde ontwikkeling UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties worden betrokken alsmede gemeentelijke adviesraden en de cliëntenraad Ferm Werk
- Wij vinden het belangrijk dat bij alle betrokkenen het besef aanwezig is dat het gaat om ondersteuning van vaak kwetsbare inwoners. Er dienen garanties te zijn dat op een respectvolle manier met deze inwoners wordt omgegaan en dat zij de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. In dat kader dient binnen Ferm Werk in 2015 een situatie te bestaan waarin sprake is van
  - een optimale vorm van cliëntenparticipatie waarvan de signalen serieus worden genomen
  - een goede klachtenprocedure die rekening houdt met de personen die daarvan gebruik zouden willen maken
  - een aantal professioneel opgeleide vertrouwenspersonen waarbij het voorkeur heeft dat sprake is van een combinatie van interne en externe (onafhankelijke) vertrouwenspersonen.

De uitvoering van activiteiten gericht op het behalen van genoemde resultaten ligt in handen van Ferm Werk. In het najaar van 2014 worden daarover concrete afspraken gemaakt:

- Op basis van gemaakte afspraken in de gemeenschappelijke regeling en de dienstverlenings-overeenkomst (algemeen gedeelte), de inhoud van de Participatiewet en de op basis daarvan beschikbare rijksbudgetten, stelt Ferm Werk een meerjarenbegroting op
- Deze meerjarenbegroting wordt (in samenhang met deze beleidsuitgangspunten) vertaald naar concreet te behalen resultaten in de vorm van bijlage 2 van de DVO 2015 en in de begroting Ferm Werk 2015
- Zowel over de inhoudelijke resultaten als over de financiële stand van zaken wordt gedurende 2015 gerapporteerd.

Daarnaast vermelden we hier een twee regionale ontwikkelingen die van belang zijn in 2015. Die ontwikkelingen betreffen zowel het (strategische) beleid als de uitvoering. Bij die ontwikkelingen is zowel de gemeente betrokken als Ferm Werk waarbij op een constructieve manier zal worden samengewerkt:

- ESF aanvraag 2014 - 2020
Op het niveau van de arbeidsmarktregio wordt de ESF aanvraag 2014 - 2020 voorbereid. De gemeente Utrecht moet als centrumgemeente de aanvraag indienen en heeft het voortouw. De subsidie die met de aanvraag kan worden verkregen zal regionaal worden aangewend om de aansluiting te verbeteren.

ting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te bevorderen. In overleg worden doelgroepen en doelstellingen geformuleerd. Uitvoering zal plaatsvinden binnen Ferm Werk.

- Gevolgen invoering Entree-opleiding
Binnen het MBO wordt met ingang van het studiejaar 2014 - 2015 de Entree-opleiding ingevoerd. Deze komt in de plaats van de AKA-opleiding en de niveau 1 –opleiding. Invoering brengt met zich mee dat naar verwachting meer jongeren het onderwijs zonder diploma en/of zonder startkwalificatie zullen verlaten. Regionaal wordt (in relatie ook tot de ESF-aanvraag) overlegd hoe gekomen kan worden tot een sluitende aanpak. Dat wil zeggen dat deze jongeren naadloos van school naar werk kunnen gaan.

Beleidskeuzen

De hieronder opgenomen beleidskeuzen zijn de vertaling van de hiervoor genoemde na te streven maatschappelijke effecten, de te behalen resultaten en de te ondernemen activiteiten. De beleidskeuzes vormen, zoals vermeld, het kader voor de ontwikkeling van de DVO 2015 en de op te stellen verordeningen en beleidsregels die in de uitvoering van 2015 worden gehanteerd. De verordeningen worden in GR-verband opgesteld waarbij het streven is zoveel mogelijk uniformiteit na te streven. Dat neemt niet weg dat de beleidskeuzes van de vier deelnemende gemeenten kunnen leiden tot verschillen in de uitvoering ten behoeve van de inwoners van die gemeenten.

De regelgeving met betrekking tot het verstrekken van uitkeringen levensonderhoud is behoorlijk gedetailleerd en dwingend. Dat gedeelte laat weinig ruimte voor lokale beleidsinvulling. Die ruimte is groter als het gaat om de regelgeving die betrekking heeft op arbeidstoeleiding.

Wat betreft de inkomensondersteuning worden de volgende keuzes gemaakt:

- Wij kiezen voor een integrale benadering en een integrale toegang tot het sociale domein. Zoals beschreven heeft WoerdenWijzer de taak waar nodig onderzoek te doen naar meerdere levensdomeinen. Dat neemt niet weg dat inwoners zich voor inkomensondersteuning voorlopig ook rechtstreeks zullen melden bij Ferm Werk. Wij verwachten van Ferm Werk een soortgelijk onderzoek naar meerdere levensdomeinen op dezelfde wijze als WoerdenWijzer en een terugkoppeling naar WoerdenWijzerl.
- Het verstrekken van inkomensondersteuning dient rechtmatig te gebeuren. Dat wil zeggen dat dit gebeurt volgens wettelijke regelgeving. Deze regels gelden voor alle inwoners op dezelfde manier. Dat neemt niet weg dat rekening gehouden kan en moet worden met persoonlijke omstandigheden zoals deze zijn gebleken uit de brede intake. Uiteindelijk gaat het om het bereiken van een situatie waarin de inwoner bestaanszekerheid heeft en op basis daarvan gemotiveerd kan werken aan een situatie waarin hij/zij niet langer afhankelijk is van een uitkering. In die zin is doelmatigheid naast rechtmatigheid een belangrijk uitgangspunt.
- Wij vragen van de uitvoeringsorganisatie Ferm Werk en van de daar werkzame personen dat zij zorgvuldig omgaan met cliënten en dat zij rekening houden met persoonlijke omstandigheden. Wij verwachten dat een nauwe samenwerking bestaat tussen de consultants binnen Ferm Werk, de medewerkers van WoerdenWijzer.nl en de sociaal makelaars. Gedrieën zijn zij er voor verantwoordelijk dat geen mensen tussen wal en schip vallen en dat (indien noodzakelijk) noodverbanden worden aangelegd. Daarbij heeft de sociaal makelaar een coördinerende en regisserende rol en een beslissende stem waar het gaat om het ondersteuningsplan.
- De gemeente is verplicht een beleid te formuleren met betrekking tot de tegenprestatie; het opleggen van maatschappelijke nuttige werkzaamheden aan personen met een bijstandsuitkering. Vooralsnog (en voor zover de Wet ons dit toestaat) kiezen wij er voor dergelijke werkzaamheden niet dwingend aan inwoners op te leggen. Inkomensondersteuning is een voorziening waarvoor geen tegenprestatie hoeft te worden gevraagd. Dat neemt niet weg dat wij van alle inwoners vragen een bijdrage te leveren aan de samenleving. Omdat mensen met een bijstandsuitkering (gezien de tijd die dat vergt) beter in staat zijn een bijdrage te leveren, wordt aan hen indringender gevraagd dat te doen. Waar nodig wordt ondersteuning in de vorm van scholing ingezet.
- Het aanpassen en het opnemen van de WWB in de Participatiewet gaat gepaard met het invoeren van de kostendelersnorm en het vervangen van de langdurigheidstoelage door een individuele in-

komenstoelag. Een en ander is aanleiding om in de eerste helft van 2015 een analyse uit te voeren waarin alle inkomensondersteunende voorzieningen worden betrokken. Enerzijds is daarbij het uitgangspunt dat we de beperkte middelen optimaal willen inzetten ten behoeve van inwoners die echt ondersteuning nodig hebben. Anderzijds willen we er zeker van zijn dat “werken loont” in de zin dat de zogenaamde armoedeval zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Ten aanzien van de arbeidsinschakeling kiezen we voor de volgende uitgangspunten:

- We gaan er vanuit dat iedereen in staat is zich te ontwikkelen. Dat wil zeggen dat we ondersteuning bieden aan alle inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ondersteuning is gericht op het realiseren van stijgen op de participatieladder waar mogelijk tot de trede betaald werk. Ferm Werk is de uitvoeringsorganisatie die als eerste de taak heeft ontwikkelings- en ondersteuningsactiviteiten aan te bieden.
Op dit moment is het wettelijk nog niet mogelijk re-integratieactiviteiten vis een Persoonsgebonden Budget te verstrekken. Wij streven er naar dat op termijn mogelijk te maken en zullen waar mogelijk dit opnemen in een pilot. Wij verwachten van Ferm Werk dat zij met ons wil nadenken over de wijze waarop op die manier inwoners meer de eigen regie kunnen behouden ook als het gaat om ondersteuning richting werk en participatie.
We gaan er intussen vanuit dat Ferm Werk maarktwerk biedt en derde partijen inschakelt als de omstandigheden van betrokkene hierom vragen. We stimuleren met name de samenwerking van Ferm Werk met het UWV, het Futura College (praktijkschool) en Welzijn Woerden.
- In het verlengde van het voorgaande krijgen jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt extra aandacht. Jongeren die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie worden ondersteund in het opnieuw gaan volgen van onderwijs eventueel na een periode van zes maanden waarin betrokkene een participatieplaats bezet. Indien zinvol wordt daarbij individuele studietoelag gegeven. Regionale samenwerking waarbij ook het onderwijs is betrokken moet leiden tot laagdrempelige leer-routes die zijn afgestemd op de capaciteiten en ambities van deze jongeren.
- We realiseren een sluitende aanpak voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij worden jongeren ondersteund bij het volgen van aanvullend onderwijs en verkrijgen van studiefinanciering of bij het vinden van zo regulier mogelijk betaald werk.
- Het is belangrijk dat er een onafhankelijk onderzoek plaatsvindt naar de mogelijkheden van de betrokken inwoner. Op grond van de wet gaat het daarbij om twee criteria te weten: 1) is iemand in staat zelfstandig WML te verdienen, en (indien dat niet het geval is) 2) kan iemand met loonkostensubsidie bij een reguliere werkgever werken of is die persoon aangewezen op een aangepaste (beschutte) werkplek? De eerste vraag moet volgens wettelijk voorschrift door het UWV worden beantwoord. Over de tweede vraag kan het UWV desgewenst adviseren.
In regionaal verband wordt een werkwijze ontwikkeld waarbij het voor ons uitgangspunt dat het daarbij gaat om objectieve en onafhankelijke instrumenten.
- Ook al is vastgesteld dat een betrokkene is aangewezen op ‘beschut werk’ dan nog wordt er naar gestreefd dit te laten plaatsvinden via een dienstverband bij een reguliere werkgever die overeenkomstig loonkostensubsidie ontvangt. Daarbij moet sprake zijn van aangepaste omstandigheden in de zin van de inrichting van de werkplek, de aard en het tempo van de werkzaamheden en de extra begeleiding van een jobcoach. Eventueel kan het dienstverband worden aangegaan door Ferm Werk waarna betrokkene (groepsgewijs dan wel individueel) wordt gedetacheerd bij een reguliere werkgever. Ferm Werk ontvangt in dit geval de loonkostensubsidie. Is plaatsing bij een reguliere werkgever niet mogelijk, dan wordt betrokkene binnen Ferm Werk aan het werk gesteld. Jaarlijks wordt met Ferm Werk (eventueel binnen regionale kaders) overeengekomen hoeveel van deze interne werkplekken beschikbaar zijn waarbij het uitgangspunt is een ‘nieuwe’ wachtlijst in plaats van de wachtlijst WSW te voorkomen.
- De vaststelling van de loonwaarde en de daarmee corresponderende loonkostensubsidie dient onafhankelijk plaats te vinden onder meer omdat het ook dienstverbanden bij Ferm Werk kan gaan betreffen. wij zullen er naar streven in regioverband te komen tot een keuze van een onafhankelijke instantie die de bepaling kan uitvoeren. Wij volgen daarbij de wettelijke mogelijkheden. De bepaling vindt plaats in relatie tot een concrete werkplek. Indien nodig maken we gebruik van de wettelijke mogelijkheid betrokkene eerst drie maanden op die werkplek te laten functioneren waarbij nog geen sprake is van een dienstverband.

- Ten behoeve van het bevorderen van de arbeidsinschakeling van inwoners met een bijstandsuitkering kunnen meerdere instrumenten worden ingezet waaronder participatieplaatsen. Het gaat hier om werken met behoud van uitkering gedurende in eerste instantie twee jaar. Deze arbeidsplaatsen mogen niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.
Wij stellen aanvullende eisen aan deze participatieplaatsen. Werken met behoud van uitkering is mogelijk indien dit gebeurt overeenkomstig een trajectplan dat aangeeft hoe wordt gewerkt aan verkleining van de afstand tot de arbeidsmarkt. Dat brengt met zich mee dat de werkzaamheden die worden verricht aansluiten bij de capaciteiten van betrokkene en bij diens ambitie en interesses. Wij spreken met Ferm Werk af dat elk half jaar een evaluatie plaatsvindt met de vraag of de participatieplaats nog bijdraagt aan het ontwikkelen van arbeidsvermogen. Uitkeringsgerechtigden die een participatieplaats bezetten hebben recht op de wettelijk vastgestelde premie.
- De ondersteuning die wordt geboden, is niet vrijblijvend. Wij spreken inwoners aan op de eigen verantwoordelijkheid en maken daarbij gebruik van de mogelijkheden die bestaande en toekomstige regelgeving biedt. Daarbij zullen we een evenwicht hanteren tussen belonen en straffen, tussen enerzijds motiveren en activeren en anderzijds handhaven en sanctioneren. Bij het opleggen van sancties gaan we uit van de wettelijk voorgeschreven bepalingen. Daar waar beleidsvrijheid bestaat zijn proportionaliteit en effectiviteit maatgevend. De sanctie moet in verhouding staan tot de overtreding en uiteindelijk een positief effect sorteren. Ook bij het opleggen van sancties kan maatwerk aan de orde zijn in die zin dat rekening wordt gehouden van de persoonlijke en/of gezinsomstandigheden.